

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pače na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Dobro začnimo!

»Prim. List« od minulega četrta priobčuje sledeči članek:

Čas hiti in kdor noče zaostati, mora ž njim hiteti. Ta misel nas obhaja, ko nastopamo novo leto 1909. V novem letu bo treba mnogo čvrstega in vztrajnega dela, ker razmere na Goriškem postajajo od dne do dne bolj težavne. Nasproti S. L. S. stoje vse druge slovenske in ital. stranke.

Poleg teh hoče Gabršček najti še v S. L. S. novostrujarje, o katerih piše v »Soči« z dne 19. dec.: »Razkol v klerikalni stranki divja naprej. Tudi glas sv. Očeta jih ne bo več združil. Ta razkol je tak, da je vspodbudil nekoga, da je zopet milo zavaljal po »Primorskem listu«, kako potrebna je sloga v kat. stranki. Mi pa, ki vemo, kaj se godi za kulisami klerikalne stranke, moremo trditi, da ne bo več nikoli sloge v klerikalnih vrstah. Novostrujarji so sklenili, da vržejo Gregorčiča ob prvi priliki. Ena ne bodo nikoli več, marveč v lase si skočijo očitno zopet ob prvi priliki. Besede sv. Očeta tu ne zaležejo več«. — Tako piše »Soča«, ki ve, kaj se godi za kulisami. Mi tega ne vemo, ker ne hodimo za kulise. Odgovorna za to vest je »Soča«, kateri radi prepustimo to srčno veselje. Gospodje okoli »Soče« bi prav radi zanetili ogenj v naših vrstah. Že upajo, da so našli mej nami izdajice, ki jim bodo pomagali.

Pustimo jih!

Čaka nas mnogo boljšega dela v bodočem letu. Lotimo se pogumno in nadaljujmo vztrajno! Naj nas ne moti noben neveselje! Nevspehi so v vseh strankah. Pogumno in vztrajno delo bo konečno zmagalo. — Naše kmečko ljudstvo se ne bo dalo dolgo več maličiti z »agrarnimi« in »liberalnimi« obljubami, ampak bo kmalu spoznalo, kje je resnično delo in kje je prava kmečka stranka.

»Primorski list« bo črtal, kakor doslej, pogumno in vztrajno pot naprej do boljše bodočnosti slovenskega ljudstva na Goriškem. Branil in zagovarjal bo nevstrašno katoliška načela, na katerih mora sloneti vse zasebno in javno delovanje. Potegoval se bo za pravice milega slovenskega jezika v šolah in uradih. Zavzemal se bo za koristi kmečkega in kolonskega stanu. V tem oziru hoče biti »Primorski list« pravi kmečki list. Zasledoval bo vsa socialna in delavska vprašanja. Prinašal bo poročila o naši gospodarski, društveni in politični or-

ganizaciji. V tem oziru bo »Primorski list« glasilo naših društev in zvez, zadrug in posojilnic. Za vse to bodo njegovi predali vedno odprti. Prinašal bo uvodne članke iz peres naših izkušenih narodnih voditeljev. Objavljal bo krasne pripovedke v listku. Pospesoval bo sploh vso našo katoliško-narodno organizacijo na Goriškem ter jo skušal vedno bolj spopolnjevati. Domačega prepira se bo izogibal ter posvečeval vse svoje moči pozitivnemu delu. —

Da se pa ti naši načrti izvršijo, prosimo somišljenike vsestranske podpore. Združimo se vsi okoli »Primorskega lista« in skrbimo, da bo list vedno bolj zanimiv in da se bo čedalje bolj širil mej slovenskim ljudstvom! Ne navzdol in nazaj, ampak vztrajno navzgor in naprej, bodi našo geslo v novem letu 1909!

Uredništvo »Primorskega lista« nastopa novo leto z zaupanjem v boljšo bodočnost. Naj bi šli tudi vsi naročniki, somišljeniki in sobojevniki pogumno in navdušeno na novo delo. Vsem kličemo:

Dobro začnimo!

Poziv.

Najnovejši politični uslužbenec Gabrščekov Iv. Mermolja iz Vrtojbe je opravljal svojo novo službo na praznik spočetja Marije Device na Grahovem. Sklical je namreč novoliberalni shod na povelje svojega staroliberalnega gospodarja ter se je na tem shodu v obliki nekaterih fraz najprej drgnil ob novi deželni volilni red. V novoliberalnem glasilu »Našem glasu« pravi, da je opisal krivični volilni red in obsojal bivše poslance, kako da so mogli tak volilni red sprejeti in zanj glasovati, ki je za nas Slovence v deželi več kot sramoten in poniževalen. — To so besede, kar je dosita znano že vsakemu političnemu otročju v deželi. G. Mermolja naj nam dovoli kratek primer! Nekdo mu očita, da ima on (Mermolja) več v glavi nego nekateri bogati posestniki v Vrtojbi, in vendar je njegovo (Mermoljevo) premoženje (kakor je sam pisal) zadolženo. Kaj bi Mermolja na to odgovoril? Najbrže to-le: Prijatelj, to očitje, če tudi odgovarja resnici, meni nič ne pomaga. Povej mi raje, kaj naj bi bil jaz storil, da bi bil prišel do takega posestva? — In zdaj pa vprašamo mi G. Mermolja: Ali je pa on zborovalcem na Grahovem razodel, kaj naj bi bili naši bivši poslanci učinili, da bi ne bil novi volilni red za Slovence, več kot sramoten in poniževalen? Ali je dokazal, da je novi volilni red za Slovence slabši kot prejšnji? O vsem tem ne sporoča v »Našem glasu« niti besedice. Pravi le, da imamo enega poslanca manj kot Lahi, kakor smo ga prej imeli, in da je le ta prememba, da mora dežela plačevati 9 poslancev več kot prej. To ni pa za nas noben dokaz. In ker se je G. M. postavil proti nam v bojno pozituro, trdeč, »da se predrznejo nekateri ljudje, ki so v družbi s sokrivci sprejetja (nove vol. reforme) še hvaliti, da je volilni red za Slovence pridobitev«, ga z vso resnostjo pozivljamo, naj stopi v »Našem glasu« z dokazi na dan. In da mu bode to lažje, mu nastopno v nekaterih

točkah navedemo naše v mnogih člankih dokazane trditve o volilni reformi. Te točke so:

1. Naši goriški novi vol. red je boljši od prejšnjega, ker vsebuje neizpodbiten izboljšek za naše ljudstvo in sicer v modern-socialnem oziru a) pričetek občne volilne pravice, b) tajno volitev, c) odpravo ponižujoče in podkupljivosti ugodne institucije vol. mož, č) pravičnejšo in ugodnejšo razvrstitev volišč.

2.) Absolutno izključena je bila vsaka možnost izboljšanja v narodno-jezikovnem oziru, ker bi bilo to mogoče le, ako bi bil novi vol. red premenil laško zbornično večino v slovensko. Za to bi bili morali pa tudi Lahi glasovati; kajti prememba vol. reda zahteva 2/3sko večino glasov, slov. glasov pa ni niti absolutna večina. Kaj takega pričakovati od Lahov pa more le kak politični tepec.

3. »Edinost« in »Soča« ste skušali tudi to neumno domnevanje utepsti v glavo našemu ljudstvu, ali na naše ponovno pozivanje, naj to dokažete, ste mevžasko molčali.

4. Slov. liberalna poslanca sta glasovala v drugem, najvažnejšem čitanju zakonskega načrta naše vol. reforme, v katerem čitanju jedino se dajo premembe predlagati z našimi poslanci za vse paragrafe (od prvega do zadnjega), s tem sta torej načrt kot dober v vseh posameznostih potrdila, in ker sta potem v zadnjem čitanju en bloc (poprek) glasovala zoper vse paragrafe, dočim sta jih v prejšnjem čitanju z glasovanjem odobrila, sta le dokazala svojo nevednost in nezmožnost, ali pa frivolnost, lahkomišelnost ob sklepanju tako važnega zakona.

5. Liberalnima poslancema sta bili odprti dve poti, s katerima sta mogla sama vol. red preprečiti.

6. Zbornične večine ne more dati Slovincem za zdaj do popolnega uveljavljenja občne vol. pravice tudi v deželnih volitvah nobena vol. reforma, ker si Italijani sami gotovo nikdar ne zadrignejo vrvi okoli vratu svoje zbornične večine.

7.) Zbornično večino more nakloniti Slovincem edino le zmaga pri volitvah v trg. in obrt. zbornici.

8. Dočim je Slovincem pot do te zmage odprta, ne morejo niti misliti v tem stoletju na zmago v mestu Gorici. Ni torej za zdaj za Slovence nesreča, če voli po novem vol. redu Gorica s furlanskimi mesti, pač pa je možno, da se zvežejo mestni Slovenci (seveda le v svojo korist) s konservativnimi Furlani zoper goriške mestne Lahone, kar po prejšnjem vol. redu ni bilo mogoče.

Za slučaj pa, da se bode skušal G. Mermolja temu pozivu z molčanjem izogniti, bomo smatrali njegovo molk za dokaz, da je vse njegovo pehanje s »kmečkimi« shodi le goli humbug, da nima niti namena (o zmožnosti ni niti govora!) kmetu gnotno pomagati, ampak kmeta »farbati«, kmeta slepiti, kmeta potiskati nazaj v bankrotni liberalizem in v območje Gabrščekovega žepa.

Na svidenje torej, G. Mermolja, pa le hitro!

Politični pregled.

Parlamentariziranje ministerstva.

Ministerski predsednik baron Bionerth je imel zadnje dni razna posvetovanja z različnimi parlamentarci nemške in češke narodnosti. Začel z drugimi poslanci, ki niso s Češke. Iz tega izhaja, da se ne gre več le za pogajanja glede

češkega deželnega zbora, ampak za pogajanje glede sestave parlamentarnega ministerstva.

Grof Thun o enakopravnosti.

V gosposki zbornici je imel bivši ministerski predsednik grof Thun veliki govor, kateri je Nemce razkačil, kajti grof Thun je zahteval pravico za vse. — Thun je Nemce in o njegovem nemstvu ni dvomiti, a on je tudi Avstrijec in ve, da je Avstrija mogoča samo, če je vsem narodom pravična. In s tega stališča je rekel: Nepravnost je, da Italijani in Jugoslovani nimajo svojega vseučilišča, in nepravnost je, da odločajo Nemci, če smejo Slovani dobiti kako vseučilišče.

Z Balkana.

Listi se izrekajo sedaj jako pesimistično o položaju na Balkanu. Vsi so edini v tem, da mednarodne konference še dolgo ne bo, če bo sploh kdaj. Med tem se pa vsled naraščanja bojkoia na Turškem postrajejo razmere tako, da je z vsakim dnem večja možnost, da pride do konfliktov. Tega je največ kriva dvo-rezna angleška balkanska politika. Angleška se vedno hlina kakor zaščitnica mirne rešitve balkanskega vprašanja, na skrivnem pa v enomer hujaka in splet-kari. —

Darovi.

Za »Šolski Dom«

je došlo našemu upravnistvu: Iv. M. v Gorici 10 K; Jos. Munih pri Sv. Luciji 5 K; Milan Perozzi nabral na novega leta dan med perci društva »Zvezda« v gostilni g. Iv. Pelicona v Rubijah 3 K 23 vin.; Jos. Kravanja v Kojkem 5 K (ravno toliko za »Sirotišče«).

Za Božičnico »Š. Doma«

je nadalje došlo: S. Oblaček 4 rute in 4 šerpe; ga Pich 14 kap (in ne 4, kakor zadnjič objavljeno); Fr. Ravnikar 4 kose blaga za 4 obleke; Andrej Tabaj 3 K; Fr. Vedopivec 4 K. — Srčna hvala!

Novice.

Deželni zbor goriški je sklican za dan 8. t. m.

Volilci v trgovsko-obrtno zbornico pozor! — Nekateri slovenski volilci se branijo sprejeti glasovnice, ker so izključno laške. To pa ni prav! Tega naj nobeden ne stori. S tem bi v sedanjih razmerah mnogo škodovali slovenski stvari pri teh volitvah. Vsaki volilec naj sprejme glasovnico tako, kot jo dobi. To še enkrat prav posebno priporočamo slovenskim trgovcem in obrtnikom. Kdor bi glasovnice ne sprejel, je drage tudi ne bo dobil in tudi voliti ne bo mogel. Vsi naj si to zapomnijo. Na dan volitve naj pa stori vsakdo svojo dolžnost, svojo sveto narodno dolžnost, da gre voliti slovenske kandidate. Nikdo od naših trgovcev in obrtnikov ne sme na dan volitve ostati doma. Le če pridejo Slovenci voliti polnoštevilno in če soglasno oddajo svoje glasovnice za slovenske kandidate, bo mogoče priti v ckom onim krivicam, katere se gode Slovincem v tem zastopu, kjer pašujejo Lahi po svoji volji. Postaviti se moramo čvrsto na noge, da bomo enkrat stili in potrli to laško trdjo, od katere je odvisno mnogo v naši deželi. Na noge v eno močno vrsto v boj proti laški prežernosti v trgovsko-obrtni zbornici goriški! — Vsa podrobnejša pojasnila daje »Trgovsko-obrtno društvo

za Goriško" v Gorici, ulica Sv. Ivana št. 7, katero sprejema tudi podpisane glasovnice! —

Cenj. naročnikom in čitateljem naznanjamo, da je „Narodna Tiskarna“ oskrbela za „Gorico“ nove črke, ker so sedanje uže obrabljene. Mislili smo, da bo mogoče začeti tiskati „Gorico“ z novimi črkami uže z novim letom. To pa se ne more zgoditi, ker je „Narodna Tiskarna“ preobložena z delom posebno proti koncu leta in pa tudi zaradi prostora, ki ji je jako tesno odmerjen vsled zidanja nove stavbe. Ko se novi prostori urede, potem se bo začela „Gorica“ tiskati z novimi črkami, kar se bo zgodilo v nedolgem času.

„Poezija“ II. del. — Naš pesnik-mislec, ljubljeneec vseh, ki iščejo v poeziji globljih misli Anton Medved, čigar „Poezije“ (I. del, 1905) so zaslužile po vsi naši domovini in našle prijateljeve in čestilce, je izdal „Poezija“ II. del. Ime in veljava A. Medvedova sta toliko, da je odveč posebno priporočati proizvode njegovega neizčrpnega pesniškega duha; kakor je prva zbirka njegovih pesmi zadivila sodobnike po globokomiselnosti in markantnosti oblike, ki daje A. Medvedu med slovenskimi poeti čisto posebno mesto, tako bo drugi del njegovih „Poezij“ gotovo še bolj poglobil in povzdignil vrednost in velikost njegovo. Založništvo je poskrbelo, da bo zunanja oprema vredna notranje lepote dela. Cena brošurani knjigi K 4, vezani knjigi K 5-40. Knjige se dobi v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Narodni molžar. — Jako cinično zafrkacijo čitamo v „Delavskem Listu“ z dne 24. dec. minulega leta o narodnih molžarjih goriških. Da zvejo tudi naši čitatelji, kako pišejo o liberalnih voditeljih goriških rdeči sodrugi, hočemo dotično vest iz „Delavskega Lista“ ponatisniti. Evo:

„Najnovejši agrarec. Te dni so bili v agrarni stranki na Goriškem burni prizori. Dr. Franko je hotel ves izvrševalni odbor postaviti na glavo. In zakaj? Dobil je pismo od Andreja Slovana, v katerem ta piše, da je obupal nad sedanostjo in bodočnostjo napredne stranke na Goriškem. Dvomil da je že dolgo, kam in kako bi krenil: zadnje volitve na Kranjskem so mu pa dale tak sunek, da se je zasukal k agrarcem. Zahteval je torej, da naj bi bil sprejet v agrarno stranko. Svojo zahtevo je utemeljeval tako-le: da je agrarec, sledi iz tega, ker je dober molžar; predno je postal dober molžar, se je moral molže učiti; naučil se je pa pri dveh kravah, ki jako dobro molže — pri trgovsko-obrtni zadrugi in pri ljudski posojilnici. Ti te kravi sta sedaj njegovi in mu dajeta obilo mleka. Vsega mleka niti ne porabi in ne razpeča, zato dela iz ostankov maslo. In tega producira silno veliko: toliko, da ga še celo na glavi nosi in da se mora vsled tega jako solnce bati; zato tudi vedno plačuje maša za deževno vreme. — Dr. Franku je bila ta argumentacija všeč: vendar pa je bil njegov predlog, naj se spozna najnovejšega molžarja in maslarja za agrarca, odklonjen enoglasno. Kdo se ga bo zdaj usmilil? Odgovor: liberalna stranka na Goriškem. En molžar in maslar več — koga to briga!“

„Delavski List“ imenuje Gabrščka molžarja, ki se je tega posla naučil pri „Trg. ob. zadrugi“ in „Gor. lj. pos.“ Jako značilna izpoved. Dr. Tuma Gabrščka dobro pozna in ga zna dobro soditi. Ta dva možakarja, ki sta si zdaj v laseh, sta več let skupno delala in kovala načrte proti dr. Gregorčiču ter sta se povzdigovala v „Soči“ v deveto nebo. Sedaj pa, ko sta razprta, očitajo sodrugi, katerim stoji v Gorici na čelu dr. Tuma Gabršček, da je — molžar! Vedno lepše reči prihajajo na dan!

Goriški Lahi za po potresu ponesrečene. — Včeraj popoldne so se zbrali v dvorani goriškega gledališča zastopniki vseh goriških laških društev, kjer se je izbral odbor, ki bo imel namen pobirati med meščani radodarno doneško

za ponesrečence po potresu v Italiji. — Po mestu viharjo raz stanovanj raznih laških voditeljev črne zastave v znak žalosti. — Goriški mestni svet je dal 1000 K za po potresu ponesrečene Lahe.

Najprej pred svojim pragom. — Iz bližnjega Štandreža se je oglasil znani nekdo v „Elinosti“, kjer toži o osebnih prepirih v domači vasi, kazaje osebno na polemične dopise novejšega časa iz Štandreža v „Gorici“ in „Soči“. Vse prav, tudi mi obžalujemo — in gotovo nič manj kot on — vsak osebnostni boj v časnikih, vendar pa ne odobrujemo pavšalnega obsojanja prepirajočih se strank in obsojanja časnikov v časniku, ki sam ni na to stran brez greha. Da bi se vsak vaški prepir zanesel iz mesta, iz časnikov v vas, ni res; koliko osebnostnih bojev je po vaseh, ki trajajo že odkar sedanji rod pomni, ki pa niso prišli v časnike. Je pač treba, da imajo nekaj političnega na sebi. Dalje je treba tudi razločevati, kdo je prepir začel, kdo se prepira namenoma in kdo se brani. Z ozirom na to priporočamo g. Štandreža, naj drugič pri delitvi morale dela razloček med nami in „Sočo“. „Gorica“ je bila ustanovljena mej drugim tudi v zavračanje osebnih napadov v „Soči“, „Gorica“ se je držala vedno stališča brambre. Prepri bi bil že davno nehal, da ga ni netila „Soča“, katere lastnik živi le od prepira. Pomagali so mu pri tem tisti, ki so njegovo osebnostno politiko podpirali, in k tem se prišteva tudi g. „Štandrežan“; posebno pa tisti, ki so sodelovali pri njegovih proslahih „Tutti-frutti“, n. pr. gospoda „Štandrežana“ stanovski tovariši. Torej g. dopisnik, lečnice, leči sam sebe!

Dalje si je g. „Štandrežan“ slabo izbral „Elinost“ za izložbo svoje morale. Mi menimo, da ni „Elinost“ na to stran tako nedolžna. Čitati je bilo v njej o posumnih socijalistih, o kaplanih v tržaški okolici, o duhovnikih v istrskem Bregu in še posebno v novejšem času o dr. Tumi, kar je menda osebnim napadom podobno kot jajce jajcu. Propoved o morali s takega mesta ne more biti menda uspešna.

Ako slednjič g. „Štandrežan“ misli, da je s kazanjem na ponehanje preprirov med „Slovencem“ in „Narodom“ dokazal neopravičenost boja našega lista proti „Soči“, potem se jako moti. Uraza je naj le, da je prepri med ljubljanskima dnevnikoma nehal, ker so liberalci za „Narodom“ razvideli, da pisava „Narodova“ propad liberalne stranke na Kranjskem le še bolj pospešuje in ker ni zaviral krenitve k miru noben zasebni interes. To zadnje je pa — žal — pri nas na Goriškem dejstvo. Mir v deželi in Gabrščekov žep sta dva predmeta, ki se vzajemno izključujeta. Dokler bodo liberalci prepustili Gabrščku neomejeno gospodarstvo v lib. denarnih zavodih, dokler bodo liberalci podpirali Gabrščekovo osebnostno politiko, v „Soči“, dotlej naj g. „Štandrežan“ ne sanja o „miru“! Pot k miru pelje čez razvaline Gabrščkovega koristolovja.

Novo leto je dan tekanja „voščilarjev za denar“. Včeraj se je videlo po mestu mnogo takih voščilarjev, ki so tekali iz hiše v hišo, kjer so upali, da „privoščijo“ sebi kako „fliko“. Po nekaterih bolj radodarnih krajih so bile cele procesije takih voščilarjev. Tako n. pr. v škofiji je moral stati policaj na vratih, da je delal red med „voščilarji za denar“. Po nekod so bili voščilarji naravnost impertinentni. Po dvakrat so prišli „voščiti“ novo leto. Ako se je zdelo „voščilarjem“, da so tu pa tam „privoščili“ premalo, so dotično stranko še žalili.

Poštni pečat v Gorici je nemško-laški. Zakaj to? Zakaj ne tudi slovenski? Je mari v Gorici več Nemcev kakor Slovencev? Ali ne plačujemo davke kakor Lahi in Nemci? To je žaljenje našega jezika, našega naroda, našega potrpežljivega in mirnega slovenskega ljudstva. Saj imajo poštna poslopja v Gorici trojezične table na pročelju poštne urade in tudi po uradnih sobah. Zahtevamo tudi pečat trojezičen. Do tega imamo pra-

vico. To nam pritiče po božji in svetni postavi. Tu ne pomaga noben izgovor. Okr. glavarstvo ima slovenski pečat, davčni urad ima slovenski pečat, okrožno sodišče ima slovenski pečat, tako zahtevamo tudi od poštne urade, da preskrbi trojezični pečat na goriških poštah.

Imeli smo torej prav. — Naši čitatelji se izvestno spominjajo našega dolgotrajnega peresnega boja v zadevi volilne reforme za naš deželni zbor, katero ste naši liberalni nasprotniki „Elinost“ in „Soča“, (za njima je pricapljal še „ne-liberalni „Naš glas“) izkoriščali za volilno slepilo proti naši stranki. Če tudi smo morali za to pravdo žrtvovati mnogo prostora, nam ni žal, ker nam je bilo možno le z natančnim in podrobnim razjasnjevanjem novega vol. reda paralizirati nepošteno namero naših nasprotnikov. Med argumenti, katerim so se naši nasprotniki izogibali kot mačka vreli kaši, ste bili tudi te-le dve naši trditvi: 1. Za našo slovensko stvar ni za zdaj in še za davno prihodnost nobena nesreča, da je novi vol. red Gorico priklonil Farlaniji („Ed“ in „Soča“ ste slepili, da so naši poslanci prodali Gorico Farlanom!), da je temveč mogoče, da pride čas, ko bodo mestni Slovenci v Gorici mogli odločevati v boju goriških Lahonov z zmernejšimi Farlani. 2. Slovenci pridemo do večine v dež. zboru le, če zmagamo pri volitvah za trg. in obrt. zbornico.

Ni dolgo tega, da je „Elinost“ — menda nehoti — potrdila naš prvi argument; pisala je namreč (kar smo pred kratkim mimogrede omenili): „Okrajno glavarstvo v Gradiški (seveda, zakaj ne naravnost: Uredništvo „Elinosti“!) je mnenja, da bi zmagala farlanska ljudska stranka tudi v mestih in trgih, ako potegnejo z njo v Gorici še slov. volilci“.

V torkovi „Soči“ pa čitamo: „V roke moramo dobiti trgovsko zbornico in po njej deželni zbor“.

Toliko za danes kot dokaz, kako težek je boj z nasprotniki, katerim je resnica peto kolo pri vozu.

Kranjska hranilnica, znana trdnjava kranjskega nemštva v Ljubljani, peša. Slovenci trumoma vzdigujejo svoje hranilne vloge iz tega nemškega gnezda, katero je dosedaj s slovenskim denarjem podpiralo nemškutarstvo na Kranjskem. Uže 22 milijonov hranilnih vlog so v zadnjem času vzdignili Slovenci in jih preložili v razne slovenske denarne zavode, kar je edino pametno. Največ hranilnih vlog je dobila mestna hranilnica ljubljanska, katere ima dosedaj uže 33 milijonov hranilnih vlog. Našim občanom in zasebnikom priporočamo, naj vlagajo svoje prihranke v domačih naših hranilnicah, kjer so še bolj varno shranjeni kot pa pri tujih, nam sovražnih bankah, kjer z dobičkom slovenskih hranilnih vlog dušijo slovensko narodnost. Niti pfeniga v tuje banke!

Imenovanje. — Gospod Albert Urbas je imenovan za vodjo zemljeknjižnega urada v Gorici.

Smrtna kosa. — V sredo je umrla v Bovec gospa Katarina Stergulc, soproga bovškega mesarja in posestnika g. Stergulca. Pokojnica je bila stara šele 47 let. Pogreb se je vršil četrtek pop. Žaljujoči družini in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojnici pa večni mir!

Nevednost ali zloba. — Na shodu na Grahovem je Iv. Mermolja med drugim tudi to-le izustil: „Položaj deželnega zbora je sedaj tak, da isti ne more naprej, in zahteva temeljite premembe. Ta prememba pa more priti le potom splošne enake in proporcionalne volilne reforme za deželni zbor“...

Da je vlada kriva, da nismo prišli še do te premembe in da tudi ne pridemo še tako hitro, ker noče dovoliti dež. zborom občne volilne pravice, o tem je Iv. Mermolja na Grahovem molčal. Ali ni tega vedel? Ali je pa nalašč zamolčal, da bi poslušalci mislili: To so tudi zakrivili „klerikalci“, ker so glas-

vali za novi volilni red. G. Mermolja, tako se čuvate Vi „brezvestne politike medsebojnega boja“!

Nesramnost ital. Iredente. Danajski „Vaterland“ poroča: Kako globoko je v Italiji sovraštvo proti Avstriji, priča poročilo iz Rima, da je te dni visela v dvorani častnikarskega sindikata slika Oberdank-ova, pod to sliko pa fotografija našega cesarja, obešena na vrh. Ker slike niso odstranili, so ondodni avstrijski častniki izstopili iz sindikata. s pošto K 1-80. Dobi se pri J. Bonaču v Ljubljani.

— Poskus vožnje z električnim tramvajem v Gorici se je vršil v četrtek popoldne med glavno električno postajo blizu južnega kolodvora in med mestnim vrtom po Fran Josipovem in Verdi-jevem tekalšču.

— Koledar za kmetovalce 1909 je ravnokar izšel. Ta našim kmetovalcem priljubljena lična in trpežna knjižica obsega tudi letos kratke in poučne članke in tabele o živinoreji, gnojenju, živinozdravstvu, kletarstvu, sadjarstvu, gozdarstvu, o davkih, merjenju lesa, zadržanju itd. Ta koledar, ki se rabi v umnemu gospodarstvu skoraj vsaki dan, je kmetovalcem zelo priporočati. — Cena trpežno vezanemu koledarju je K 1-60.

— Občni zbor Cerkljanske podružnice S. P. D. se vrši dne 6. jan. 1909 ob 8 uri zvečer v prostorih g. Viljema Peternelj v Cerklnem s sledečim vsporedom:

1. Pozdrav načelnika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blaginika; 4. Volitev novega odbora; 5. Razuoterosti. K obilni udeležbi vabi vse planince odbor.

— Požar je nastal v noči med 27. in 28. decembrom v vasi Gorenje pri Divači. Nevarnost je bila, da postane žrtev požara cela vas, kajti burja je strašno tulila, vode pa nikjer. Ogenj je nastal popolnoma. Domačinom se je posrečilo, da so ogenj omejili le na tri poslopja, katero je požar uničil. Hlevi in skednji trem posestnikom so zgoreli. — Ogenj je pospeševala huda burja, katere je omenjene dni močno divjala po Krasu.

— Obilno novoletno darilo v družini. Francetu Pavčeru, kamnarju v Brestovici št. 69, pri Klaričih, je žena na novega leta dan povila trojčke: enega dečka in dve deklici. Pri sv. krstu dobili so imena, Jožefa, Marija in Kristjan — imena presv. betlehemske družine. — Radi prirojene šibkosti ni pričakovati, da bi ostali živi.

— Tomaj. Sporočam vam, da se je v Trstu obesil naš domač fant 19-letni Anton Fabijan, ki je služil pri vojaki, h katerim se je podal prostovoljno minulo leto. Kaj je vzrok samomora, se ne ve natančno.

— O strašnem potresu v Kalabriji in Siciliji. — Kakor smo že zadnjič poročali, je minoli pondeljek zadela Sicilijo in Kalabrijo strašna potresna katastrofa. Prežalostne posledice tega groznega potresa so veliko večje, nego se je iz začetka mislilo. Da so se natančnejša poročila o potresu še-le čez par dni doznala, krivo je temu, da so bile brozjavne in telefonske naprave na otoku razdejane, posebno pa v Mesini in v Reggio di Calabria.

Sedaj pa je dognano, da sta mesti Messina in Reggio di Calabria popolnoma razdejani in da je istotako razdejanih nebroj krajev in vasi v okoli imenovanih mest. Danes se trdi, da je nad 200.000 mrtvih in ranjenih. O mestu Messina, ki je šlo 160.000 prebivalcev, se govori, da jih je komaj jedna tretjina ostala pri življenju in še ti trpijo hude lakoti in mraza, kajti viharji in nalivi se še vedno vrste dan za dnevom in ljudje, ki so zbežali iz mesta na plano, bili so takorekoč na pol oblečeni. Vsa živila pa, ki so bila v mestu, nahajajo se pod razvalinami. Ker so bile poleg drugih poslopij razdejane tudi vse vojašnice in so skoro vsi vojaki našli smrt pod razvalinami, ni bilo niti govora o kaki rešilni akciji, dokler se te niso lotili mornarji tam blizu zasidranih vojnih ladij, a v prvi vrst

ruskih, potem pa angleških in italijanskih, ki so spremenivši se v bolnišnice začele prevažati ranjence v druga mesta, kakor v Palermo, Napolj, Sirakuza itd. Posebno velikansko škodo je napravil tudi podmorski potres, vsled katerega se je morje vzdignilo ter so valovi planili na dele mesta, nahajajoče se na obrežju porušivši poslopja. Na stotine ljudi je našlo smrt v morskih valovih in strašno je bilo gledati trupla nesrečnikov, ki so se prikazovala semtertja na površino morja.

Podrobnosti o katastrofi v Mesini so grozne. Mesto je spremenjeno v veliko grobišče, polno razvalin. Vsi mestni deli so razdejani. Trdnjava je na pol parušena, palača ital. banke stoji še pokoncu, ali je močno poškodovana. Vojaki in mornarji italijanskih, ruskih in angleških vojnih ladij nadaljujejo z razkopavanjem razvalin. Preostalo ljudstvo nima ni živeža ni obleke. Primanjkuje tudi vode, ker je vodovod razdejan. Po noči ni tudi razsvetljave, ker sta plinarja in elektrarna v razvalinah. Razsvetljavo preskrbujejo reflektorji vojnih ladij, ki so zasidrana v pristanišču. Med razvalinami se nahajajo povsod ranjenci v groznih legah. Povsod je videti glave, roke, noge, človeška trupla zmečkana od porušeni zidov. Izpod razvalin prihaja že mrliški smrad. Izven mesta se srečava polnaga ljudi, popolnoma obupane. Vlaki neprenehoma odvažajo ranjence in begunce. Med razvalinami še vedno gori. V sredo je bil nov potresni sunek, ki je razdejanje še spopolnil.

Iz Reggio di Calabria prihaja malo vesti, ali jasno je, da je zadela to mesto slična katastrofa kakor Mesino. Nižji del mesta je izginil v morje. Zatrjuje se, da ni možno izveči mrtvecev izpod razvalin, treba bo vse pokriti in desinficirati.

Da sočustvuje ves omikani svet z Italijo, katero je zadela tako grozna nesreča, to je popolnoma naravno. Zato se pa tudi snujejo povsod odbori, ki zbirajo radodarne doneske za nesrečnike. Najprej so se odzvala v tem pogledu razna glavna mesta, določivši v ta namen znatne svote. Naš cesar daroval je 50.000 frankov. Začela so se dovažati na kraj nesreče živila, postelje, odeje, obleke, zdravila itd. itd. Zdravniki, lekarnarji, inženirji, ognjegasci itd. prihajajo od vseh strani, da pomagajo in rešijo, kar se še rešiti da.

— Na Ustju dobe v novem letu poštnega sela, ki bo prinašal pisma iz Ajdovščine trikrat na teden.

— V Sv. Križu je še mnogo vina. Prodalo se ga je letos šele do 200 hektolitrov. Cena sramotna. Kleti polne vina. Dunajski krščanski socialac Weber je sicer kupil nekaj vina. Upamo, da se vrne spet.

— Priloga. Današnji številki je priložen kot priloga „Kmetovalec“, glasilo „Kmetijske družbe Kranjske“

Karol Makuc

tovarnar vinskega kisa
vošči vsem svojim cenj. gg. odjemalcem srečno in veselo

NOVO LETO

ter upa nadaljne naklonjenosti.

Srečno in veselo

NOVO LETO

vošči
vsem svojim cenj. gg. odjemalcem
tvrdka

I. DRUFOVKA,

trgovina z usnjem v Gosposki ulici.

Veselo

NOVO LETO

vošči

Jos. Patek

klepar

vsem svojim gg. naročevalcem
in odjemalcem.

IVAN GORJUP

pekovski mojster v ulici Formica

vošči veselo

NOVO LETO

vsem svojim cenj. odjemalcem
in se priporoča v nadaljno naklonjenost.

Trgovina z drobnino

A. Potatzky, nasl. J. Terpin
v Raštelu

vošči svojim cenj. gg. odjemalcem veselo

NOVO LETO.

Vse najboljše

želi k novemu letu
svojim cenj. odjemalcem

lv. Casagrande,

trgovina z usnjem na
: : : : Kornju : : : :

Čevlarski mojster

UŠAJ IVAN

na Travniku št. 28

vošči

srečno novo leto

svojim gg. naročnikom.

MIRODILNIČAR VOLPIS

v Gosposki ulici

vošči vsem svojim cenj. odjemalcem
srečno in veselo

NOVO LETO 1909

ter se priporoča za nadaljni
obilni obisk

Veselo novo leto

1909

vošči iz srca cenj. gg. odjemalcem
trgovec s papirjem in šol. potrebščinami

Mihael Gasser

v Gosposki ulici

NOVO LETO

srečno in veselo

vošči

FERDO MAKUC

pyrotehnik.

Sobni slikar in pleskar

A. Sgauz

želi k

novemu letu

vse najboljše svojim cenj.
naročnikom.

NOVO LETO 1909

vošči

vsem svojim gg. odjemalcem klobučar

M. Horvat

— v Gosposki ulici 12 —

Veselo

NOVO LETO

vošči

Alfred Bozzini

trgovcem z žitom v
Gosposki ulici vsem
svojim g. odjemalcem.

FR. OBERDANK

— tovarnar sodovke in pokalic —

vošči veselo

NOVO LETO

vsem svojim cenj. odjemalcem v mestu in na deželi.

Dober začetek

NOVEGA LETA

želi

lekarna Gliubich

v Rabatišču.

Srebrar v Magistratni ulici 8.
Fr. Leban

vošči vsem svojim čč. odjemalcem
in naročnikom srečno in veselo

NOVO LETO

ter se priporoča v nadaljno naklonjenost.

I. Hrastnik

zaloga dvokoles ul. Aseoli 27

vošči veselo

NOVO LETO

svojim cenj. odjemalcem ter
se priporoča v nadaljno naklonjenost.

TVRDKA

Nardini & Wolf

zaloga ploščevin „Eternit“

— ulici Vetturini —

vošči veselo

NOVO LETO.

K novemu letu

1909

želi vse najboljše svojim cenjenim odjemalcem

Peter Moretti

klepar v ulici Caserma 3
in se priporoča.

Srečno in veselo

NOVO LETO

1909

vošči vsem svojim cenj.
naročnikom

Danijel Vuga

rezbar v Solkanu.

Trgovec z drobnino

J. ZORNIK

v Gosposki ulici
vošči veselo

NOVO LETO

vsem čislanim gg. odjemalkam in
odjemalcem ter se v naprej priporoča

NOVO LETO

srečno in veselo vošči

JAKOB GERBEC

pekovski mojster v Gorici
v ulici Sv. Antonu.

Priporoča se v nadaljno zaupanje

Veselo novo leto

vošči

Anton Breščak

trgovec s pohištvo v Gosposki ulici
vsem svojim odjemalcem in se priporoča za obilen obisk.

Profesorji in dijaki na dunajskem vseučilišču.

Dunaj, konec decembra 1908.

(Pismo z Dunaja.) Na največjem vseučilišču avstrijske države, na dunajskem vseučilišču se prigaja v zadnjem času marsikaj čudnega. Vsi avstrijski narodi so pripomogli in prispevali k slavi in znamenitosti dunajskega vseučilišča, in radi tega romajo leto za letom sinovi in hčere vseh avstrijskih narodov na Dunaj, kajti prepričani so, da je isto vseučilišče skupna blaginja vseh narodov. Radi tega nima nobena narodnost skupne večine, vse so manjšine. Kaj se pa godi tu? Niti 40 odstotkov slušateljev nimajo Nemci, in polovica teh, toraj petina dunajskih vseučiliščnikov, je nemško šovinistična, in ta petina si je uzurpirala oblast na vseučilišču. Enkrat pretepajo Slovane, drugokrat Jude, potem Italjane in ako se jim zljubi tudi one Nemce, ki jim niso po volji. Vse to se dogaja pod pokroviteljstvom profesorjev, ki se jim ne upajo upreti ter jih kaznovati; profesorji, vzgojitelji mladine krájjo na tak način vse postave petagogike!

Slušajte, kaj se je dogodilo zadnje dneve:

Na dunajskem vseučilišču obstaja društvo, — z enakim namenom kakor naše dijaške kuhinje — ki si je postavilo nalogo, pripravljati potrebnim dijakom ceno in vžitno hrano za obed in večerjo. Imenuje se Mensa akademika. Društvo obstoja že čez petnajst let in je posebno za nas Slovence tako važno, da bi morala polovica slov. dijakov zapustiti Dunaj, če bi se ista zaprla. Menso obiskuje prilično vsak dan 1600 dijakov. Kaj je napravila prej omenjena teroristična stranka?

Ko ji niso zadostovali pretepi na vseučilišču, vzkazala je zapreti menso, koje vodstvo obstoja do polovice iz profesorjev. Nemška šovinistična stranka hoče iztrebiti iz vseučilišča vse slovanske dijake, in ker se ji ni drugače posrežilo, hoče nas oddati lakoti. In profesorji so v to privolili. Na protipostavno zahtevo 20 odstotkov dijakov so izdali profesorji ostale štiri petine lakoti. Ni jih motila pri tem vpoštevanja vredna okolnost, da ima pravico do študiranja in vseh drugih vseučiliščnih dobrot tudi ostala velika večina dijaštva. Tako se je do sedaj zaprla že dvakrat mensa, kar je prisililo dijaštvo stikati po ulicah brez obeda in večerje. Po dolgih intervencijah in mnogih interpelacijah se je mensa odprla, do kedaj se ne ve. — Nemški burši so določili termin do 10. I. 1909 ter so obljubili profesorjem le pod tem pogojem mir, ako bodo oni preskrbeli, da od tedaj naprej ne bodo smeli več obiskovati mense Slovani. In profesorji, ki so člani vodstva, so tudi v to privolili s tem, da so bili mneneje, naj se mensa zapre, da bi jo lahko izročili nemškimi šovinistom. Naše pravice pa so branila podporna dijaštva. Tako materijelno in moralno podporo imamo v svojih profesorjih...

Težki boji nas čakajo, težki boji za pravico do učenja, za pravico do grižljaja kruha, ki nam sliši po vsih postavah — to je novoletno darilo. Vendar je pa upanje na zmago, če bodo vsi dijaki na Dunaju, da se bodo potegovali za se, bodo potegovali za svoje pravice. Cel narod pa naj stoji na strani učeči se mladini, ki se bori za svoj obstanek. Kasneje bomo poročali še!

Razpor med dr. Tumo in Andr. Gabrščekom.

(Dalje.)

Izjavljam, da nisem pred sejo govoril niti z enim članom odbora o Tumovi nameri, ker nisem niti slutil, da nam spravi svoje nove načrte v razgovor ter bo zahteval takoj — odločitve.

Tu pa se je dr. T. lahko prepiral o resnosti in treznosti sodelavcev na trnjevem polju naše domače politike. Vsi zapored so govorili proti kompromisu. Naglašali so, da smo pri koncu najstrašnejšega volilnega boja, kar smo jih dotlej doživeli, — in dosegli smo najkrasnejši uspeh, kajti trdno smemo upati na zmago v obeh kurijah. Kaj poreče ljudstvo, katero smo gnali v najsilovitejši boj, ako se še pred koncem bitke generala objameta in... hočeta iti „oba brez volilnega boja“ na Dunaj?!

Tu je prišla do veljave najpriprostejša morala: da nam ni šlo za kako osebo, marveč za — stvar. Ali dr. Tuma je imel pred očmi le svojo častito osebo, slikal si je že docela novo karijero in bodočnost na Dunaju, zato je bil takoj pripravljen, vreči se v naročje dr. Gregorčiču, iti lepo na Dunaj, — nas pa prepustiti usodi, ki bi nam jo naklepal dr. Anton Gregorčič. — Ko so povedali svoje mneneje že vsi člani izvrševalnega odbora, sem se namenoma oglašil jaz zadnji ter ob kratkem potrdil, kar so navajali drugi in izrekel se — proti kompromisu.

Ta kompromis je druga glavna fiksna ideja dr. T., s katero je pozneje često moral svojo okolico. Ali kakor je brez podlage prva o mojih intrigah in pojedeni besedi gosp. Oskarja Gabrščeka, tako je nična, smešna, otročja tudi ta o — razbitem kompromisu, s čemur smo oškodovali stranko in ljudstvo.

Ako je res vse to, kar zdaj pripoveduje dr. Tuma o ginljivo bratskem razdeljevanju mandatov med njim in dr. Gregorčičem, tedaj je le prav to: da se dr. Tumi ni izpolnila srčna želja po državnem poslanstvu. — Kakor je dr. T. pozneje razkril svojo dušo, svoje srce, svojo pravo politično barvo, tedaj je za goriške Slovence veliko bolje, da dr. Tuma ni šel na Dunaj. Prihranil nam je mnogo blamaž!

7. Dr. Tuma po volitvah v drž. zbor l. 1901. —

Dr. Tuma piše: „Radi tega (namreč odklonjenega kompromisa) sem kot predsednik izvrševalnega odbora takoj po volitvah izjavil Andreju Gabrščeku, da tako naprej ne morem, da se ne morem podlegati absolutni njegovi volji v tako važnih in odločilnih stvareh“.

V prejšnjem odstavku sem že pojasnil, da je le Tumova fiksna ideja brez podlage, ako me dolži, da sem edino jaz podrl njegov kompromis. Tu je odločeval pravičen sklep izvrševalnega odbora in ne moja absolutna volja. Dr. T. torej se ni bilo treba „podlegati moji absolutni volji“, marveč volji in sklepu izvrševalnega odbora. Toda dr. T. ni maral nikdar sklepov proti — svoji absolutni volji. Udal se je le za silo, toda kahal je jezo proti meni, češ: „od tebe je bilo največ odvisno, da je bil odklonjen moj kompromis. Ako si ti odločno nastopil zanj, bi večina odločila — za kompromis“. — Morda je to res, morda pa tudi ne. Toda jaz nisem bil Tumov priganjač, marveč enakopraven član izvrševalnega odbora; imel sem svoje prepričanje, ki me je vodilo. — Kakor se vidi, se Tumova jeza ni ohladila do danes ter še vedno sika proti meni, ker mesmatra za glavnega krivca, da se mu ni posrečil kompromis, ki bi koristil njemu, stranko pa bi osmešil in — uničil.

Po dokončanih volitvah sva imela z dr. Tumo večji razgovor, kateri on omenja po svoje z gori citovanimi besedami. — Res je, da mi je postavil nož na grlo in hotel onemogočiti sleherni moj upliv na politiko stranke; hotel je zagospodariti popolnoma sam; izvrševalni odbor bi mu bil le osliček, katerega bi jahal, jaz bi ga pa smel le voditi, kakor bi zapel Tumov bič, pa lepo rediti ga. — Dejal je: „Zlraživa se midva in vsi drugi pojdejo za nama. Ti pa prepusti vodstvo meni za tri leta; odgovornost prevzemam sam in — garantiram za uspeh. Ako se v treh letih izkaže, da sem slabo vodil, odslovite me!“ Ne bom ponavljal tu, kako sem pobijal

to zahtevo in branil člane izvrševalnega odbora. Tudi vse odgovornosti nisem hotel pustiti dr. Tumi, češ: delajmo spozumno, vladajmo stranko parlamentarno, in za delo odgovorjamo vsi. Dr. T. naj dopusti, da tudi drugi člani izvrševalnega odbora kaj vejo in znajo. „Priatelj, w enigstens den Schein wahren!“ sem mu zaklical in mu postavil za zgled — dr. Gregorčiča, kako je on vodil razprave v „Slogi“. „Le reci pijancu, da je pijanec, ali norcu, da je norec, pa boš videl, kako te nahlulita“. — Ni pomagalo nič, dr. Tuma je izvajal skrajne posledice o prvi priliki, ker mu nismo pustili absolutnega vodstva.

Malo pozneje sva bila pri dr. Tumi — dr. Stanič in jaz. Zopet sta ga obsedli obe znani fiksni ideji in zmerjal me je, kakor kakega paglavca. — Volitve v državni zbor sem vodil — jaz sam Vsepeh je bil ta, da smo dobili v obeh kurijah večino volilnih mož. Ali ker dr. T. ni bil izvoljen vseh 22 furlanskih glasov, je bil za dr. T. to neuspeh, ki je dokaz, da je bilo delo — slabo. „Jaz sodim delo le po — vsepuh!“ je sikal v me. Odgovarjal sem, da je dosegla naša stranka — vendar večino glasov v deželi, — in to je najkrasnejši uspeh za stranko po enem letu življenja. Dejal sem: „Doktor! Doseženi uspeh nas mora le vzpodbujati na delo. Ako ne bomo že mi uživali sadov našega dela, ga bodo naši otroci, ki bodo slobodnejše dihal... Delajmo po načelih našega lepega in obsežnega programa...!“ Tu pa je vskipel dr. Tuma: „Kaj program! Veš, kaj je naš program? To je izrodek — hinavščine. (Vsega se ne upam povedati, kaj vse je rekel!) Povem Ti: jaz sem po svoji duši — socialni demokrat in ako imam danes sto tisoč (kron ali goldinarjev, ni točno označil!), se postavim na čelo socialni demokraciji“. — Skoro bi me zadela kap! Z dr. Staničem sva se na kratko poslovila in na hodniku mi reče: „Ali se Tumi — blede?“ — „Ma!“ je bil ves moj odgovor!

Navajam nekaj podrobnostij, ki so značilne za presojo tega političnega klovna, ki je srečno objadral že vse cirkuse in končno povsem obrabljen zopih v zakoniti špelunki svoje zadnje produkcije. — (Dalje pride.)

Razglas.

C. kr. okrajni šolski svet razpisuje zmanjševalno dražbo za oddajo zidanja šolskih poslopij v Smasti, Logeh in Podbelo na dan 8. januarja 1909 ob 2. uri popoldne v uradni sobi.

Načrti, troškovniki in pogoji so razporeženi ob uradnih urah pri c. kr. okr. šolskem svetu od 3. januarja 1909 naprej.

Vadij v znesku 1200 K za šolo v Smasti, 800 K za šolo v Logeh in 300 K za šolo Podbelo vložiti naj se pri podpisnem uradu tekom predpoldneva dražbenega dne.

C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu, dne 15. decembra 1908.

Predsednik.

Služkinja

od 22—28 let stara, katera bi tudi opravljala posel denarničarke se takoj sprejme v službo. — Več pove naše — — — — — upravnistvo — — — — —

Rihard in Felix Majer

Dunaj II. Kaiser-Josefstrasse 30

erarni liferanti kupujejo in prodajajo seno, slamo, rezanico in krompir vsake vrste pod najugodnejšimi pogoji.

Velepodjetje prve vrste v lastnem obratu z lastno parno silo.

— Izgotovljeno pohištvo —
lastnega izdelka priprosto
— in fino se dobi pri —
A. Černigoj-Gorica.
— Tržaška ulica 18. —
Izdeluje tudi stavbarska
in cerkvenega dela.

Strojevni obrat.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izkaze sočustvovanja o priliki smrti našega preljubljenega očeta in tasta, gospoda

TOMAŽ-A KENDA

izrekamo tem potom presrečno zahvalo. Najiskreneje se zahvaljujemo vsem onim, ki so spremili dragega nam ranjkega k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se čč. duhovščini, slavnemu šolskemu vodstvu, gg. orožnikom in vsem drugim za udeležbo pri pogrebu. Posebno se pa zahvaljujemo gg. pevcem za ginljivo petje in sploh vsem, ki so nam lajšali bol, ob teh težkih urah. — Bog naj Vam vsem stotero poplača!

V Bovcu, dne 28. decembra 1908.

Žalujoči ostali.

Rojaki, podpirajte slov. šolstvo!

Fotograf Weis
ulica treh kraljev
vošči vsem cenj. naroč-
nikom srečno in veselo

novo leto

Jakob Bratuš
pekovski mojster v Šolski ulici
vošči veselo

novo leto
vsem svojim cenj. odjemalcem
ter se priporoča v nadaljno na-
klonjenost

Čč. gg. cerkvenim predstojnikom
iz srca vošči

srečno in veselo

novo leto
JOŽEF BONANNI
nasl. Teod. Slabjanja
pozlatar ulica Morelli 12.

ANTON KRUŠIČ
krojaški izvedenec v Gorici
vošči vsem cenj. odjemalcem in
drugim gg. naročnikom k novem
letu

obilo sreče
in se priporoča v nadaljno na-
klonjenost.

MARIJA GREBENC
lastnica kuhinjske šole, katera se otvori
spet v kratkem
vošči vsem svojim bivšim gostom srečno
in veselo

NOVO LETO
in se priporoča v nadaljno naklonjenost.

Andrej Fajt
— pekovski izvedenec —
vošči vsem cenj. odje-
malcem veselo

novo leto

Anton Pecile
trgovec s kolonjali v Gorici, ulica
Novi most št. 13
vošči vsem gosp. odjemalcem
srečno in veselo

novo leto 1909
ter se priporoča v nadaljno
naklonjenost.

ANT. ČERNIGOJ
mizarski mojster
želi svojim cenj. odjemalcem

vse najboljše
v novem letu.

Fr. Braunizer
urar na Travniku
vošči svojim cenj. odjemalcem
srečno in veselo

novo leto
1909

Vse najboljše
k

novemu letu
vošči
vsem svojim čč. gg. odjemalcem
udani

J. Kopač.

Trgovina z železnino

Ivan Kante
v Gosposki ulici
vošči

veselo novo leto 1909
vsem svojim cenj. odjemalcem!

JAKOB GRIL,
pekovski mojster, vošči vsem
cenj. odjemalcem srečno in
veselo

novo leto
ter se priporoča za nadaljno
na' lonjenost.

Srečno

novo leto
vošči vsem svojim odjemalcem

JAK. DECOLLE,
trgovec z žitom v Gosposki
ulici št. 18
in se toplo priporoča vsemu
cenj. občinstvu.

ANA LIKAR
trgovka Gorica, Semeniška ulica 10
vošči vsem čast. odjemalcem
srečno in veselo

novo leto
zagotavljajoč tudi nadalje so-
lidne postrežbe.

Peter Cotič
črevljarski mojster v Gorici
vošči vsem svojim cenj.
odjemalcem in naročnikom
srečno in veselo

novo leto
ter se priporoča za na-
klonjenost.

TVRDKA

KONJEDIC & ZAJEC
trgovina z železom v Gorici
vošči vsem svojim odjemalcem

SREČNO NOVO LETO
in se toplo priporoča vsemu cenj. občinstvu.

„Narodna Tiskarna“

p. f.

Vsem svojim čč. gg. gostom, prijateljem in znancem
želiva

srečno in veselo novo leto

Ivan in Marija Glešič
gostilni „Pri petelinčku“, Gorica, Nanska ulica 7.

Veselo novo leto
vošči

Teodor Hribar.

Jakob Miklus
mizar in
lesni trgovec
v Podgori, na voglu
železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
○○○
Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

V Brdih
se proda lepo posestvo, ugodno za dveh ali treh kmetov. — V najem pa se odaste dve lepi stanovanji s prijetnim vrtom (jako ugodne za penzioniste).
Natančneje pove g. Anton Prinčič v Biljani

Kinematograf v dvorani „CENTRAL“

Veliki električni BIOSKOP

Internacionalno gledališče, živečih, govorečih, pojočih in igrajočih podob. Umetniško in tehnično vodstvo: Arhitekt **A. Tscherne**.

VSPORED:

I. Godba; Pariški vrti, (interesantne naravne slike); Dijak kot „babi“, (humoristične serije); Plesoči in žvižgajoči zamorec, (komična slika s petjem); Carbonarji v času italijanske revolucije, (velika dramatična igra v 20 oddelkih); Nobeden noče pričati, (komična predstava za smejeti). II. Godba; Živeče karikature, (komične čarobne slike); Potrto sree, (velika presredujoča igra iz navadnega življenja v 30 napornih slikah); Bela obleka, (komična predstava v 15 oddelkih); Tat z štirimi nogami, (Jako komične slike za smejeti).

Predstave ob delavnikih 3 velike predstave ob 5, 1/2, 7, in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih prva predstava ob 10 1/2 in popoldne ob 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8 zvečer.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Svoji k svojim!
Staroznana narodna trdka:
Anton Iv. Pečenko
GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylz enjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovecem I. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.
Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franko goriška postaja.

Cene zmerne.

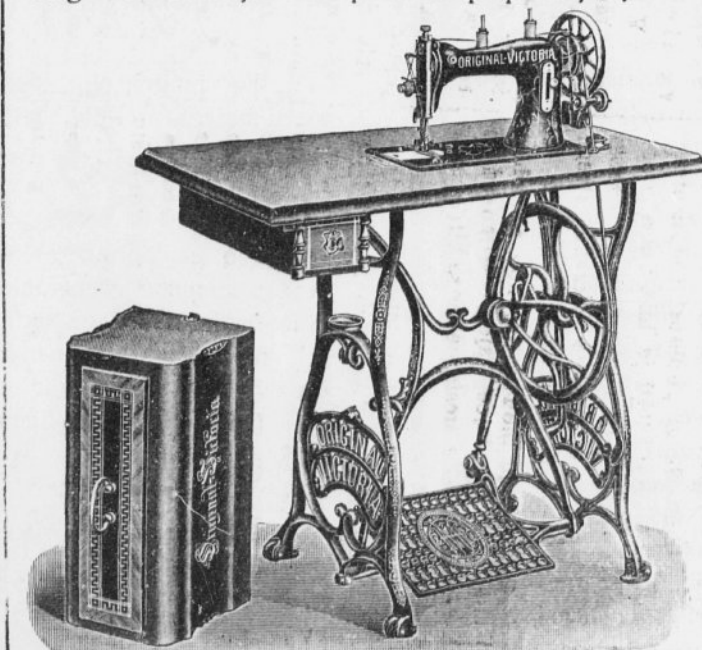
Goriška zveza
gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridekov.
V zalogi ima: modro galico, žveplo, razna umetna gnojila, gumijeve vezi, belo in živinsko sol, otrobi debele in drobne, turšico, moko, klajno apno in drugo.
Člani pridruženih zadrug se pri prevzemanju blaga morajo izkazati s člansko knjižico zadruge in posojilnice, h kateri pripadajo.
Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, bivši „Hotel Central“.

Za sobno slikarstvo se išče
= učenec =
iz vipavske doline ali s Krasa.
Ponudbe na naše upravništvo.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○
Stavbena Ivrka
Znidarčič & Stepančič
Gorica
Tržaška ulica številka 29.
se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.
Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.
Za obila naročila se toplo priporočata
Znidarčič & Stepančič.
○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Kerševani & Čuk

Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Anton Kuštrin,
trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Batjelu
Gorica
Via Duomo 3-4.
Poprava in komisijska zaloga dvokoles in šiva nih strojev pri
Prodaja tudi na mesečne obroke. Ceniki franko.
Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem.

Naznanilo.
„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4 1/2% (štiri in pol od sto)
Posojila se bodejo dajala članom:
a) na vknjižbo po 5 1/4% (pet in en četrt od sto);
b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)
Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.
GORICA, 4. novembra 1908.
ODBOR.

Prosiva zahtevati listke!
Največja trgovina z železjem
KONJEDIC & ZAJEC
Gorica v hiši Monta.
Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.
Cene nizke, solidna postrežba!
Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.
Prosiva zahtevati listke!

Original-Viktoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.
Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.
Original-Viktoria stroji so najpripravnější za umetno vezenje (rekamiranje). Trdka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.
Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.
Za vsak stroj jamčiva 10 let.
Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.
Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trdki,
Kerševani & Čuk